

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μόσχα
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗ ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ 2019

ΜΟΣΧΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας.....	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	4
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς (2018)	4
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	7
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	7
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών	7
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας	8
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	8
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)	8
B.1.5 Τιμολόγηση	9
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία.....	9
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	10
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων.....	11
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας.....	11
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	11
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Λευκορωσίας	12
B.2.1 Δίκτυα Διανομής	12
B.2.2 Προώθηση – Διαφήμιση.....	13
B.2.3 Πρακτικές οδηγίες	13
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα	14
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	14
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	16
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας.....	16
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων.....	16
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	16

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	16
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	17
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	17
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	18
<i>Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων .....</i>	<i>18</i>
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	19
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	19
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	21
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	22
Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδας – Λευκορωσίας.....	22
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	23
Η. ΠΗΓΕΣ	28

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Επίσημη ονομασία	Λευκορωσία (Republic of Belarus)
Πρωτεύουσα	Μινσκ
Έκταση	207.600 τ.χλμ.
Πολίτευμα	Προεδρική Δημοκρατία
Πρόεδρος	<u>Aleksandr Lukashenko</u> (από το 1994) - επόμενες εκλογές το 2020
Νόμισμα	Λευκορωσικό Ρούβλι (BR) : 1 € = 2,3176 BR (04.09.2019) 1 δολ. = 2,1190 (04.09.2019)
Γεωγραφία	Συνορεύει με Ρωσία, Ουκρανία, Πολωνία, Λιθουανία και Λετονία
Φυσικοί πόροι	Δημητριακά, πατάτες, λαχανικά, ζαχαρότευτλα, βοοειδή, γάλα, ξυλεία, χαλίκια, άμμος, ασβέστης, γρανίτης, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, τύρφης.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Πληθυσμός	9,5 εκ.
Αστικοποίηση	Τα 78% των Λευκορώσων ζει σε αστικά κέντρα.
Μεγαλύτερες πόλεις	Μινσκ (πρωτεύουσα με 1,9 εκ.), Gomel (540.000), Brest (350.000 κάτοικοι), Mogilev (380.000), Vitebsk (380.000) Grodno (370.000),
Εθνοτικές ομάδες	Λευκορώσοι (84%), Ρώσοι (8,5%), Πολωνοί (3,5%), Ουκρανοί (2%) κ.α.
Ηλικιακή διάρθρωση πληθυσμού	0-14: 15,8%, 15-24: 10,3%, 25-54: 44,8%, 55-64: 14,2%, 65+: 15%
Ομιλούμενες γλώσσες	Λευκορωσική, Ρωσική

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς (2018)

Αξία ΑΕΠ (δισ. δολάρια)	56,9 δισ δολ.
Αξία ΑΕΠ/κεφαλή (\$)	6.020 δολ.

Διάρθρωση ΑΕΠ (%)	Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία: 7,9%, Βιομηχανία 28,8%, Κατασκευές 7,3%, Εμπόριο – Τουρισμός 13,5%, Μεταφορές 12,5%
Πληθωρισμός	5,5%
Ανεργία	0,8%
Δημόσιο Χρέος (αξία ως % του ΑΕΠ)	55,9%
Απόθεμα Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη χώρα (αξία σε \$)	19.776 εκ. (2017)
Κύριες χώρες προέλευσης ΑΞΕ	Ρωσία, Κύπρος, Αυστρία, Ολλανδία, Γερμανία, Ιράν, ΗΒ, Ελβετία.
Αξία εξαγωγών (\$)	29,3 δισ.
Αξία εισαγωγών (\$)	34,2 δισ.
Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα	Πετρέλαιο (15,6%), χημικά (11,4%), τρόφιμα (10,9%), μηχανές (9,3%), φυσικό αέριο (8,7%), μέρη οχημάτων (4,5%), σίδηρος- ατσάλι (4,3%)
Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα	Πετροχημικά (18,2%), τρόφιμα (15,6%), χημικά (14,8%), μηχανές (6,3%), μέρη οχημάτων (6,1%), ενδύματα (3,8%), σίδηρος – ατσάλι (3,5%).
Κυριότεροι προμηθευτές	Ρωσία (56,6%), Κίνα (7,9%), Γερμανία (5%), Πολωνία (3,9%), Ουκρανία (3,5%), Τουρκία (2,4%), Ιταλία (2%).
Κυριότεροι εξαγωγικοί προορισμοί	Ρωσία (43,9%), Ουκρανία (11,5%), Ηνωμένο Βασίλειο (8,2%), Ολλανδία (3,2%), Γερμανία (3,8%), Πολωνία (3,7%), Λιθουανία (2,9%).

Το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε το 2018 κατά 3%. Η λευκορωσική οικονομία εξαρτάται άμεσα από τις εξελίξεις στη ρωσική οικονομία, εξαιτίας των οικονομικών αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των δύο χωρών (κεφαλαιακές ροές από Ρωσία προς Λευκορωσία). Βασικό παράγοντα της εν λόγω αλληλεξάρτησης αποτελεί η αγορά φθηνού ρωσικού αργού πετρελαίου, το οποίο η Λευκορωσία εισάγει, επεξεργάζεται και εξαγει με τη μορφή ετοιμών πετρελαϊκών προϊόντων. Κατά το 2018 η ρωσική πλευρά αποφάσισε να αλλάξει τον τρόπο τιμολόγησης του αργού πετρελαίου (στο πλαίσιο ευρείας φορολογικής ρωσικής μεταρρύθμισης) με αποτέλεσμα η λευκορωσική οικονομία να δεχθεί σημαντικό πλήγμα λόγω αύξησης του κόστους αγοράς (υπολογίζεται ότι μέχρι το 2024 η απώλεια εσόδων θα ανέλθει σε \$ 10,5 δισ). Οι δύο πλευρές εδώ και μήνες διαπραγματεύονται τον τρόπο επίλυσης του συγκεκριμένου θέματος, εξετάζοντας πληθώρα σεναρίων, με τη λευκορωσική πλευρά να αποτελεί την αδύναμο πλευρά.

Η Λευκορωσία ακολουθεί εδώ και χρόνια μια σταδιακή διαδικασία μετάβασης στην οικονομία της αγοράς, η οποία χαρακτηρίζεται από την υλοποίηση περιορισμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και τη μετριοπαθή αναδιοργάνωση των σοβιετικών μοντέλων παραγωγής. Αντί των ιδιωτικοποιήσεων και της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα, έχει δοθεί έμφαση στην αναβάθμιση του ρόλου των μεγάλων επιχειρήσεων που ελέγχονται από το κράτος.

Μεταξύ των προτεραιοτήτων είναι η μείωση του δημοσίου χρέους (μέχρι το 2025 η Λευκορωσία θα πρέπει να αποπληρώσει χρέος ύψους \$ 23.460 εκ.), ο περιορισμός της ανισότητας του επιπέδου

διαβίωσης μεταξύ των περιοχών της χώρας και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των λευκορωσικών προϊόντων στο εξωτερικό.

Η χώρα βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τον **ΠΟΕ** για την ένταξή της σε αυτόν από το 1993. Προς στιγμήν κατέχει θέση παρατηρητή. Στις 11.07.2019 η Λευκορωσία εξέφρασε την πρόθεσή της για πλήρη ένταξη στον ΠΟΕ κατά την επόμενη Συνάντηση Υπουργών τον Ιούνιο του 2020 στη Νουρσουλάν.

Είναι μέλος από 01.01.2015 της **Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΟΕ)** μαζί με τη Ρωσία, Καζακστάν, Αρμενία και Κιργιστάν δημιουργώντας μια ενιαία αγορά 182 εκ. περίπου.

Σημειώνουμε ιδιαίτερα ότι κατά τον τελευταίο ενάμισι χρόνο συζητείται με τη Ρωσία σχέδιο ενοποίησης των οικονομικών συστημάτων των δύο χωρών, σε θέματα που αφορούν στη φορολογική νομοθεσία, εξωτερικό εμπόριο, Αστικό Κώδικα, καταγραφή περιουσίας, τραπεζική εποπτεία, ρύθμιση αγορών πετρελαίου, φυσικού αερίου, ηλεκτρική ενέργεια, εναρμόνιση λοιπών βιομηχανικών κλάδων. Οι όποιες αποφάσεις θα αρχίσουν να εφαρμόζονται μετά το 2022.

Συμπερασματικά η Λευκορωσία βρίσκεται σε φάση μεταρρύθμισης, με αργό ρυθμό, προσπαθώντας να ισορροπήσει ανάμεσα στη Ρωσία (από την οποία εξαρτάται οικονομικά) και το στόχο της να ενταχθεί όσο περισσότερο μπορεί στο διεθνές οικονομικό γίγνεσθαι. Σε αυτό το πλαίσιο υφίστανται ευκαιρίες για την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα στα πλαίσια μίας μακροπρόθεσμης προσπάθειας να λάβει μερίδιο από την αύξηση της κατανάλωσης, η οποία εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Η πλειοψηφία του οικονομικού γίνεσθαι της χώρας ελέγχεται από το Κράτος, το οποίο απασχολεί το 40,1% του εργατικού δυναμικού (Δημόσια Διοίκηση και Δημόσιες Επιχειρήσεις).

Η Λευκορωσία κατέχει στον επιχειρηματικό οδηγό της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2019 την 37^η θέση στον τομέα της διευκόλυνσης της επιχειρηματικότητας (μεταξύ 190 χωρών) και καταβάλλει προσπάθειες για να δημιουργήσει διαφανές και κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Πράγματι προωθούνται συνεχώς μεταρρυθμίσεις για βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών, φορολογική πολιτική, καθορισμό τιμών, επενδυτικό πλαίσιο και προστασία ιδιωτικών επενδύσεων. Τα παραπάνω δημιουργούν ευκαιρίες, αλλά και κινδύνους εξαιτίας των συχνών μεταβολών στο θεσμικό πλαίσιο. Η επιλογή κατάλληλων Λευκορώσων συνεργατών, οι οποίοι θα γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της αγοράς και θα έχουν κατάλληλες επαφές, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιτυχία της ελληνικής επιχειρηματικής δραστηριοποίησης στη χώρα.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών

Ξένες εταιρείες μπορούν να δραστηριοποιηθούν στη χώρα είτε με την μορφή της Αντιπροσωπείας είτε ως νομικό πρόσωπο.

Η **Αντιπροσωπεία** στη Λευκορωσία μπορεί να υπογράψει συμβόλαια και να έχει φορολογική υποχρέωση, όμως η ίδρυση ενός νομικού προσώπου εξυπηρετεί καλύτερα τα μακροχρόνια επιχειρηματικά ενδιαφέροντα. Οι σημαντικότερες και ευρέως χρησιμοποιούμενες νομικές μορφές περιλαμβάνουν την Ανώνυμη Εταιρεία, την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης και την Ενιαία Εταιρεία.

Η **Ανώνυμη Εταιρεία**, της οποίας το κεφάλαιο κατανέμεται σε μετοχές διακρίνεται :

- σε Open Joint Stock Company (ΟΑΟ) με δικαίωμα την έκδοση απεριόριστου αριθμού μετοχών. Αποτελεί τη μοναδική νομική μορφή εταιρείας, της οποίας οι μετοχές αποτελούν αντικείμενο εμπορικής διαπραγμάτευσης.
- σε Closed Joint Stock Company (ΖΑΟ), της οποίας οι μετοχές περιορίζονται στους ιδρυτές και σε συγκεκριμένες προκαθορισμένες ομάδες ατόμων, δεν έχει υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών και αποτελεί το πιο διαδεδομένο τύπο ΑΕ στη Λευκορωσία.

Η **Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης** (ΟΟΟ) είναι ο πιο ευέλικτος τύπος νομικής μορφής, χωρίς μετοχές και δεν υπόκειται στη λευκορωσική νομοθεσία περί ασφάλισης.

Η **Ενιαία Εταιρεία** (UP) αποτελεί την πλέον δημοφιλή νομική μορφή εταιριών μεταξύ των ξένων επενδυτών, γιατί τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας ανήκουν στον ιδιοκτήτη της εταιρείας και όχι στην εταιρεία. Η εταιρεία έχει το δικαίωμα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων αλλά όχι δικαίωμα πώλησης, ενοικίαση κλπ χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη.

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

- Η ίδρυση Αντιπροσωπείας στη Λευκορωσία απαιτεί τη υποβολή συγκριμένων δικαιολογητικών (αίτηση, αντίγραφο μητρώου της μητρικής εταιρείας στη χώρα προέλευσης, το καταστατικό, εξουσιοδοτήσεις για τον επικεφαλής και για τον υπεύθυνο δημιουργία της Αντιπροσωπείας και βεβαίωση καταβολής του τέλους ίδρυσης).

Τα δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι μεταφρασμένα στη λευκορωσική ή ρωσική γλώσσα και να φέρουν σφραγίδα συμβολαιογράφου ή apostile. Η Αντιπροσωπεία έχει υποχρέωση να καταγραφεί στη φορολογική αρχή, να τηρεί βιβλία και να καταβάλλει φόρους.

Ο χρόνος ίδρυσης ανέρχεται σε 10 ημέρες μετά την υποβολή των δικαιολογητικών.

- Η ίδρυση νομικού προσώπου προβλέπει την καταγραφή του στο κρατικό Μητρώο (συμπεριλαμβανομένων της καταγραφής στη φορολογική αρχή, στη στατιστική αρχή και στο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης) και την ύπαρξη εταιρικής σφραγίδας. Το εταιρικό κεφάλαιο εκφράζεται σε λευκορωσικά ρούβλια. Για την ανώνυμη εταιρεία καθορίζεται ελάχιστο ύψος εταιρικού κεφαλαίου.

Γενικά ο χρόνος ίδρυσης ανέρχεται σε πέντε ημέρες, μετά την κατάθεση των δικαιολογητικών, αλλά μπορεί να διαρκέσει και λίγο παραπάνω αν πχ. προβλέπεται καταγραφή στο Μητρώο Μετοχών.

Η κατάθεση των δικαιολογητικών μπορεί να γίνει τόσο αυτοπροσώπως όσο και ηλεκτρονικά. Αρμόδιες αρχές είναι, κατά κανόνα, οι κατά τόπους τοπικές εκτελεστικές επιτροπές.

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Ορισμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες (πχ. τράπεζες, τηλεπικοινωνίες, εταιρείες τυχερών παιγνίων, πετρελαιοβιομηχανία, βιομηχανία όπλων, αλκοολούχα ποτά) απαιτούν ειδική αδειοδότηση από τις κρατικές αρχές σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα «περί αδειοδότησης». Τα υπαβαλλόμενα δικαιολογητικά διαφέρουν κατά περίπτωση και η διαδικασία μπορεί να είναι αργή και απαιτητική.

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Σύμφωνα με κυβερνητική απόφαση Νο. 1030 από 29.06.2011, απαιτείται επί της ετικέτας η απεικόνιση συγκεκριμένων συμβόλων που δηλώνουν τους ελέγχους που έχουν διενεργηθεί για προϊόντα φυτικών ελαίων, χυμών, μπύρας, απορρυπαντικών, υποδημάτων κλπ. από το αρμόδιο Υπουργείο Φόρων.

Τα γούνινα προϊόντα πρέπει να φέρουν ειδική σήμανση (chip το οποίο επιτρέπει την ηλεκτρονική παρακολούθηση διακίνησης του προϊόντος σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα μέχρι τον καταναλωτή) από το αρμόδιο Υπουργείο φόρων.

Η σήμανση των τροφίμων και των καλλυντικών πρέπει εκτός από τα γενικότερα στοιχεία να αναφέρει τη χώρα προέλευσης.

Από 15.04.2019 στο πλαίσιο της Κυβερνητικής Απόφασης Νο 161 περί « Δημιουργίας Εθνικού Συστήματος Σήμανσης Προϊόντων» υλοποιείται πείραμα ηλεκτρονικής παρακολούθησης για υποδήματα, το οποίο θα διαρκέσει μέχρι 31.12.2019.

Σκοπός της Κυβερνητικής Απόφασης Νο 161 είναι η δημιουργία ενιαίου συστήματος ηλεκτρονικής παρακολούθησης προϊόντων από κοινού με τη Ρωσία.

B.1.5 Τιμολόγηση

Η τιμολόγηση στη Λευκορωσία ρυθμίζεται από το «Νόμο περί Τιμών» του 1999 και το Διάταγμα Νο, 72 «Περί Θεμάτων Τιμολόγησης» από 25.02.2011. Τα ανωτέρω κείμενα καθορίζουν ότι η διαμόρφωση τιμών γίνεται ελεύθερα για αγαθά και υπηρεσίες εισάγοντας εξαιρέσεις, όπως στην περίπτωση προϊόντων εταιρειών μείζονος σημασίας (οι οποίες περιλαμβάνονται στο Μητρώο της αντιμονοπωλιακής Αρχής) και στην περίπτωση Δημόσιων Αγαθών (υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, ενέργεια, φάρμακα, αλκοόλ κλπ).

Η ρύθμιση τιμών από το Κράτος γίνεται με διάφορους τρόπους : απευθείας καθορισμός τιμής, όρια διακύμανσης τιμών, όρια καθορισμού εκπτώσεων κλπ.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία

Η διαδικασία εισαγωγής προβλέπει την υποβολή αίτησης στο Τελωνείο για τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων. Η αίτηση γίνεται μόνο από πρόσωπο με μόνιμη κατοικία στη Λευκορωσία (πχ. εισαγωγέας) ο οποίος είναι γενικά υπεύθυνος για την τήρηση των νομικών προϋποθέσεων εισαγωγής του προϊόντος.

Η αίτηση γίνεται πλέον κυρίως ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος NASED. Ανάλογα με το είδος των εμπορευμάτων πρέπει να τηρηθούν φυτο-υγειονομικές και κτηνιατρικές διατάξεις.

Βασικά συνοδευτικά έγγραφα κατά την εισαγωγή του εμπορεύματος είναι τα εμπορικά έγγραφα (τιμολόγιο, ζυγολόγιο κλπ), φορτωτική και βεβαιώσεις (ποικίλουν ανάλογα με το είδος του εμπορεύματος).

Για τρόφιμα, καλλυντικά, αρώματα, φυτοφάρμακα, καπνικά, ένδυση, υπόδυση, παιδικές τροφές, προϊόντα ατομικής υγιεινής, οικιακά χημικά, δομικά υλικά απαιτείται η διενέργεια υγειονομικών ελέγχων και η καταγραφή τους στο μητρώο του Εθνικού Κέντρου Υγιεινής και Επιδημιολογίας.

Για προϊόντα ζωϊκής προέλευσης, ζωοτροφές, ζώντα ζώα απαιτείται η διενέργεια κτηνιατρικών ελέγχων. Αρμοδιότητα έχει το Υπ. Γεωργίας και Τροφίμων. Κατάλογο με όλες τις τελωνειακές υπηρεσίες που έχουν αρμοδιότητα κτηνιατρικών ελέγχων είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/texnreg/depsanmer/regulation/Pages/perechen.aspx>.

Για την εισαγωγή σπόρων, σιτηρών, φρούτων, λαχανικών, ξύλου, προϊόντων ξυλείας, ανθέων απαιτείται η διενέργεια φυτο-υγειονομικών ελέγχων, αρμοδιότητα επί του οποίου έχει το Υπ. Γεωργίας και Διατροφής.

Τα ξύλινα υλικά συσκευασίας πρέπει επίσης να είναι απαλλαγμένα ασθενειών και να φέρουν σχετική ένδειξη.

Στην ιστοσελίδα της ΕΕ <https://madb.europa.eu/madb/>, στην επικεφαλίδα “Procedures and Formalities” ο ενδιαφερόμενος εισαγωγέας μπορεί να ενημερωθεί για το σύνολο των ζητούμενων δικαιολογητικών ανά τετραψήφιο Κωδικό Συνδυασμένης Ονοματολογίας.

Από 01.07.2019 υφίσταται η υποχρέωση για πρότερη ενημέρωση των τελωνειακών αρχών, το αργότερο δύο ώρες πριν την οδική ή σιδηροδρομική άφιξη των εμπορευμάτων στα σύνορα της χώρας.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Η εισαγωγή προϊόντων στη Λευκορωσία μπορεί να γίνει με τις εξής διαδικασίες :

- Προϊόντα ελεύθερα κυκλοφορίας στη εσωτερική αγορά (αποκτούν αυτόματα το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση) αμέσως μετά την καταβολή των αντίστοιχων τελωνειακών δασμών.
- Αποθήκευση στο τελωνείο για μέχρι τρία έτη, μέχρι την απελευθέρωσή τους από τον εισαγωγέα
- με σκοπό την επεξεργασία τους και την επανεξαγωγή τους
- για προσωρινή χρήση και επανεξαγωγή
- με carnet ATA (για δείγματα, συμμετοχή σε εκθέσεις κλπ)
- εγκατάσταση σε ελεύθερη ζώνη (βλ. παράγραφο Γ6).

Οι απαγορεύσεις εισαγωγών περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες προϊόντων :

- Ουσίες μείωσης του όζοντος
- Επικίνδυνα απόβλητα
- έντυπο υλικό ανήθικου περιεχόμενου
- υλικό προστασίας φυτών
- οπλισμός
- γουνοδέρματα
- αλιευτικός εξοπλισμός

Οι περιορισμοί εισαγωγών περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες προϊόντων :

- ουσίες μείωσης όζοντος
- χημικά λιπάσματα
- επικίνδυνα απόβλητα
- προστατευόμενα ζώα και φυτά
- πολύτιμα μέταλλα
- δηλητήρια και ψυχοτρόπες ουσίες
- φάρμακα
- ραδιοηλεκτρονικό υλικό
- κρυπτογραφικό εξοπλισμό
- ανθρώπινα όργανα – αίμα
- οπλισμό

Άδειες εισαγωγής δίνονται από το αρμόδιο Υπουργείο Αντιμονοπωλιακού Ελέγχου και Εμπορίου και αφορούν κυρίως προϊόντα αλκοόλ, καπνού, απορριμμάτων, dual use.

Επιπλέον η εισαγωγή φρέσκου και κατεψυγμένου βοδινού και χοιρινού κρέατος υπόκειται σε ποσοστώσεις.

Στη Λευκορωσία υφίσταται κρατικό μονοπώλιο για αλκοολούχα και καπνικά προϊόντα, για την παραγωγή ή εισαγωγή ή διακίνηση των οποίων απαιτείται η παροχή άδειας από το Υπουργείο Αντιμονοπωλιακού Ελέγχου και Εμπορίου.

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων¹

Το τραπεζικό σύστημα της χώρας αποτελείται από την Κεντρική Τράπεζα της Λευκορωσίας, 3 μη εμπορικές τράπεζες και από 24 εμπορικές τράπεζες, 19 εκ των οποίων με ξένη κεφαλαιακή συμμετοχή. Οι πέντε σημαντικότερες κατέχουν το 79,1% των συνολικών περιουσιακών στοιχείων. Οι κρατικές τράπεζες κατέχουν το 65% των συνολικών περιουσιακών στοιχείων. Μεταξύ των σημαντικότερων τραπεζών αναφέρουμε την Belarusbank, Belinvestbank, Belagroprombank, Paritetbank, Priorbank, BPS – Sberbank κλπ.

Το 2016 οι τραπεζικές πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα αντιστοιχούσαν στο 25,8% του ΑΕΠ. Από το 2017 παρατηρείται αυξημένη πιστωτική ροή από τις τράπεζες προς τον ιδιωτικό τομέα. Το 2016 τα μη εξυπηρετούμενα εταιρικά δάνεια αντιστοιχούσαν στο 68,9% των περιουσιακών στοιχείων πιστωτικού κινδύνου.

Το τραπεζικό σύστημα της χώρας εμφανίζει υψηλή εξάρτηση από το δολάριο και άρα υπόκειται σε κινδύνους εξαιτίας των μεταβολών στη συναλλαγματική ισοτιμία. Το 2017 το 55% των δανείων (κυρίως εταιρικά) ήταν αποτιμημένα σε ξένο νόμισμα.

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Στη Λευκορωσία ισχύει ο «Κώδικας Γης», ο οποίος ορίζει τη χρήση και τους βασικούς κανόνες απόκτησης γης. Παράλληλα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος «για την διαδικασία απόσυρσης διάθεσης ακινήτων». Η νομοθεσία αφορά ακίνητα, κτίρια, υποδομές, ημιτελή κτίρια κλπ. Συνολικά το δημόσιο κατέχει άνω του 90% της γης.

Η ιδιοκτησία μπορεί να είναι ιδιωτική ή δημόσια.

Τα λευκορωσικά νομικά πρόσωπα δικαιούνται μόνιμη ή προσωρινή χρήση γης, ιδιοκτησίας ή ενοικίασης γης. Τα ξένα νομικά πρόσωπα δικαιούνται ενοικίαση γης για μέχρι 99 έτη.

Η απόκτηση γης γίνεται είτε μέσω δημοπρασιών ή απευθείας από τον Πρόεδρο της χώρας / τις τοπικές εκτελεστικές επιτροπές.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

¹ βλ. https://www.eib.org/attachments/efs/republic_of_belarus_financial_sector_review_en.pdf

Οι συμβάσεις εργασίας δύνανται να είναι αορίστου χρόνου, ορισμένου χρόνου (μέχρι 5 έτη), συγκεκριμένου έργου, εποχικών αναγκών.

Η εργατική νομοθεσία προστατεύει τους εργαζόμενους περιορίζοντας τις αιτίες απόλυσης (αρ. 42 του εργατικού κώδικα).

Το ύψος των μισθών καθορίζεται ελεύθερα εντός των πλαισίων που θέτουν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Παρόλα αυτά η πλειοψηφία των λευκορωσικών εταιρειών ακολουθεί το σύστημα καθορισμού αμοιβών, το οποίο στηρίζεται στον κατώτατο μισθό όπως αυτός καθορίζεται από την κυβέρνηση.

Οι γυναίκες εργαζόμενες δικαιούνται άδεια μητρότητας, ήτοι 126 ημέρες αμειβόμενης εργασίας (ή 140 ημέρες για ιατρικούς λόγους), 3 έτη άδειας μη αμειβόμενης και εάν εντός της τριετίας γεννηθεί άλλο παιδί οι ανωτέρω χρόνοι επανεκκινούνται από την αρχή. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό ανέρχεται σε 67% επί συνόλου (πχ. τομείς υγείας και εκπαίδευσης).

Βασικά νομοθετικά κείμενα που ρυθμίζουν την εργατική νομοθεσία είναι το Σύνταγμα της χώρας, ο Εργατικός Κώδικας, ο Νόμος περί Συνδικαλιστικών Ενώσεων και ο Νόμος περί Αλλοδαπών Εργαζομένων.

Το 40% των εργαζομένων απασχολούνται σε κρατικά ελεγχόμενες εταιρείες, το 56,4% σε ιδιωτικά ελεγχόμενες εταιρείες (εκ των οποίων το 6,5% είναι μερικώς ξένων συμφερόντων) και το 3,5% σε εταιρείες ολικά ξένων συμφερόντων.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Λευκορωσίας

Η στρατηγική εισόδου, ανάλογα με τους στόχους της επιχείρησης μπορεί να γίνει :

- είτε με απευθείας πωλήσεις (μέσω ίδρυσης εταιρείας),
- είτε σε συνεργασία με εισαγωγέα / διανομέα σε επίπεδο χώρας ή περιφερειακό.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται συνεργασία με άτομα έμπειρα και αξιόπιστα που γνωρίζουν την αγορά, τον τρόπο λειτουργίας της και το επιχειρηματικό θεσμικό πλαίσιο.

B.2.1 Δίκτυα Διανομής

Στον τομέα των τροφίμων το δημοφιλέστερο κανάλι διανομής είναι τα super markets (39% επί συνόλου πωλήσεων) και ακολουθούν τα hyper markets (34%) και τα convenience stores (25%). Αναμένεται σημαντική αύξηση των convenient stores τα επόμενα έτη. Η αλυσίδα Eurotorg είναι η μεγαλύτερη στον τομέα των τροφίμων (με μερίδιο αγοράς αγρο-διατροφικών προϊόντων 17% με στοιχεία του 2014). Σημαντικές αλυσίδες είναι επίσης τα hypermarkets Gippo, Almi, Bigzz, Korona, τα supermarkets Almi, Belmarket, Belkoopsojuz, Rodnaja Sorona, τα discounters Bazaar, Euroopt, Zakrama.

Το 10% των υφιστάμενων καναλιών διανομής είναι κρατικά, το 81% ιδιωτικά ανήκοντα σε Λευκορώσους και το 9% ιδιωτικά ανήκοντα σε ξένες αλυσίδες (SPAR).

B.2.2 Προώθηση – Διαφήμιση

Στη Λευκορωσία, υφίστανται 743 εφημερίδες και 866 περιοδικά (εκ των οποίων τα 2/3 είναι ιδιωτικά), 174 ραδιοφωνικοί και 102 τηλεοπτικοί σταθμοί. Οι τρεις μεγαλύτερες εφημερίδες σε κυκλοφορία είναι Belarus Segondia, Komsomolskaya Pravda v Belorusssii και Respublika. Η ευρέως χρησιμοποιούμενη γλώσσα είναι η ρωσική και λευκορωσική. Μέσω της καλωδιακής τηλεόρασης εκπέμπουν 200 περίπου διεθνή κανάλια.

Τα ετήσια διαφημιστικά έσοδα εκτιμώνται για το 2017 σε 95 – 100 εκ. δολ. Σύμφωνα με αποτελέσματα έρευνας για τη διαδικτυακή διαφήμιση (βλ. <https://iab.by/digital-advertisers-barometer-belarus/>) παρατηρήθηκε αύξηση του διαφημιστικού προϋπολογισμού για το 2019 κατά 20% για το 41% των ερωτηθέντων εταιρειών.

B.2.3 Πρακτικές οδηγίες

Οι συναντήσεις με κρατικούς υπαλλήλους θεωρούνται πιο επίσημες έναντι αυτών με εκπροσώπους επιχειρήσεων.

Η επιτυχία μιας επιχειρηματικής συνάντησης προκύπτει και από το αν κατά τη διάρκειά της, αυξάνεται ο αριθμός των συμμετεχόντων εκ μέρους της λευκορωσικής εταιρείας.

Το ντύσιμο κατά τη διάρκεια επιχειρηματικών επαφών οφείλει να είναι προσεγμένο.

Η καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και κλίματος εμπιστοσύνης βοηθά ιδιαίτερα την επιχειρηματική συνεργασία.

Η υπομονή είναι απαραίτητη στη Λευκορωσία ακόμα και αν η προσφερόμενη σχέση ποιότητας – τιμής του προϊόντος είναι καλή. Η διαδικασία εισόδου στην αγορά μπορεί να χρειαστεί περισσότερο χρόνο από ότι σε άλλες χώρες.

Όταν κανείς απευθύνεται σε άτομα ώριμης ηλικίας στη Λευκορωσία πρέπει να χρησιμοποιεί το όνομα του ατόμου και το πατρώνυμό του.

Οι visit cards καλό θα ήταν να εκτυπωμένες στην αγγλική γλώσσα από τη μία πλευρά και στη ρωσική από την άλλη.

Ο ενδιαφερόμενος Έλληνας επιχειρηματίας θα πρέπει να φροντίσει να έχει καλό διερμηνεία επιτόπου, να αποφεύγει να εκφράζει αρνητικές κρίσεις για τη Λευκορωσία, να είναι έτοιμος να διαπραγματευτεί τη επιθυμούμενη συμφωνία συνεργασίας με το Λευκορώσο συνεργάτη του.

Ημέρες Αργίας – Τοπική ώρα – Ωράριο λειτουργίας

Οι επίσημες αργίες στη Λευκορωσία είναι :

- 1 Ιανουαρίου (Πρωτοχρονιά)
- 7 Ιανουαρίου (Χριστούγεννα Ορθόδοξων)

- 8 Μαρτίου (Ημέρα της Γυναίκας)
- 1 Μαΐου (Εργατική Πρωτομαγιά)
- 9 Μαΐου (Ημέρα Μνήμης και Νίκης)
- 3 Ιουλίου (Ημέρα Ανεξαρτησίας)
- 7 Νοεμβρίου (Οκτωβριανή Επανάσταση)

Η διαφορά ώρας με την Ελλάδα είναι μία ώρα το χειμώνα ενώ το καλοκαίρι δεν υφίσταται διαφορά. Η Λευκορωσία δεν έχει θερινή και χειμερινή ώρα.

Οι ώρες εργασίας συνήθως είναι από τις 09.00 – 18.00, από Δευτέρα – Παρασκευή.

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Η σταδιακή οικονομική βελτίωση έχει οδηγήσει στην εμφάνιση μίας μεσαίας εισοδηματικής τάξης, η οποία έχει καταναλωτική διάθεση. Παρά την σταδιακή βελτίωση όμως ο μέσος μισθός στην περιφέρεια ανέρχεται σε 100 ευρώ και στο Μίνσκ σε 400 ευρώ ωθώντας τους καταναλωτές στην αναζήτηση προσφορών και τήρησης στάσης αναμονής πριν την αγορά των προϊόντων.

Το 72% των κατοίκων στις πόλεις και το 52% της περιφέρειας έχει πρόσβαση στο Internet. Σύμφωνα με στοιχεία του 2016, το 59% του πληθυσμού χρησιμοποιεί smartphone, ενώ στην ηλικιακή ομάδα μέχρι 35 ετών το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται σε 89%.

Μόνο 1,14 εκ. Λευκορώσοι αγοράζουν online (14% του πληθυσμού ή το 24% των χρηστών του internet). Οι διαδικτυακές πωλήσεις βαίνουν αυξανόμενες με τις εκτιμήσεις να ανέρχονται σε 1 δις δολ. στο τέλος του 2019. Η δημοφιλέστερη πλατφόρμα online πωλήσεων είναι η Alibaba και ακολουθούν η kufar.by, second.by και shop.by.

Τα περισσότερα διαδικτυακά αγοραζόμενα αγαθά είναι οικιακές συσκευές, τηλέφωνα, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ένδυση - υπόδυση. Τα λιγότερα αγοραζόμενα είναι φάρμακα, οπτικά.

Ο συνηθέστερος τρόπος πληρωμής είναι cash κατά την παράδοση (60% επί συνόλου πληρωμών), πιστωτική κάρτα (13%) και internet banking (8%).

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η νομοθεσία περί προστασίας βιομηχανικής ιδιοκτησίας ρυθμίζεται από διατάξεις του Αστικού Κώδικα, των Νόμων περί Copyright, Trade Mark, Βιομηχανικής Πατέντας, Models και Design.

Η διάρκεια της πατέντας ανέρχεται σε 20 χρόνια για ευρεσιτεχνίες, σε 5 χρόνια για models και σε 10 χρόνια για βιομηχανικό design.

Η προστασία για trade marks παρέχεται από τη ημερομηνία καταχώρησης στο Μητρώο της Εθνικού Κέντρου Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Υφίσταται νομοθεσία περί Προστασίας Γεωγραφικών Ενδείξεων.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Το φορολογικό σύστημα της Λευκορωσίας περιλαμβάνει φόρους που επιβάλλονται από το κράτος αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

- Οι συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος ή/και Κεφαλαίου που έχει συνάψει η Ελλάδα με σειρά χωρών παρουσιάζονται στην <https://www.aade.gr/polites/themata-diethnoys-forologikoy-kai-teloneiakoy-periehomenoy> της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
- Δεν υφίσταται σχετική συμφωνία με τη Λευκορωσία

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

- Φόρος εισοδήματος : 13% ανεξαρτήτως ύψους εισοδήματος (9% αν το εισόδημα προέρχεται από το Πάρκο Υψηλής Τεχνολογίας βλ. παράγραφο Δ1)
- Φόρος ακίνητης περιουσίας : 0,1% - 0,2% για ιδιώτες επί της αξίας του ακινήτου

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Περιλαμβάνει φόρους που επιβάλλονται από το κράτος, οι κυριότεροι εκ των οποίων είναι :

- **Φορολογία κερδών** (επί των μικτών κερδών) : ανέρχεται γενικά σε 18% (οι τράπεζες και ασφαλιστικές καταβάλλουν το 25%, εταιρείες εγκατεστημένες εντός ΕΖΕ υπό προϋποθέσεις καταβάλλουν 9% - 12%, εταιρείες εντός τεχνολογικών πάρκων καταβάλλουν 10%).
- **Φορολογία offshore** : για μεταφορά κεφαλαίων σε φυσικό ή νομικό μη λευκορωσικό πρόσωπο καταχωρημένο σε offshore περιοχή με συντελεστή 15%.
- **Withholding φορολογία** : φορολόγηση εισοδήματος ξένων εταιρειών άνευ εμπορικής δραστηριότητας στη χώρα ύψους 15% για royalties, 12% για εισόδημα από μετοχές, 10% για έσοδα από τόκους και 6% για έσοδα από διασυνοριακές υπηρεσίες.

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

- **ΦΠΑ** : 20% (επί του κύκλου πωλήσεων). Μηδενικός ΦΠΑ ισχύει για τις εξαγωγές προϊόντων, 10% για γεωργικά προϊόντα, μειωμένοι συντελεστές 9,09% και 16,67% για προϊόντα των οποίων οι τιμές καθορίζονται κρατικά και 25% για υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών.
- **Φόρος ακίνητης περιουσίας** : 1% για επιχειρήσεις επί της αξίας του ακινήτου. Ο εν λόγω φόρος επιβάλλεται και από την τοπική αυτοδιοίκηση και μπορεί συνολικά να ανέλθει σε 2,5% - 10% ετησίως.

- **Φορολογία κερδών από τοποθέτηση κεφαλαίων** : 18%
- **Φορολογία μερισμάτων** : 12%

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Στην ιστοσελίδα <https://madb.europa.eu/madb/>, επικεφαλίδα “Tariffs and Rules of Origin”, ο ενδιαφερόμενος εξαγωγέας μπορεί να αναζητήσει το ύψος του δασμού ανά τετραψήφιο Κωδικό Συνδυασμένης Ονοματολογίας.

Πλέον των δασμών, πρέπει να υπολογιστεί το τέλος εκτελωνισμού (από 50 – 120 ευρώ), φόρος εισαγωγής (επί της δασμολογικής αξίας εισαγωγής), ο οποίος διαμορφώνεται σε 10% ή 20% (ανάλογα με το προϊόν) και ο ειδικός φόρος κατανάλωσης για συγκεκριμένα προϊόντα (πχ. αλκοόλ).

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Η Λευκορωσία έχει ιδρύσει Ελεύθερες Οικονομικές Ζώνες (EOZ) σε κάθε μία από τις έξι διοικητικές της περιφέρειες :

- Brest (<http://fezbrest.com/en/>),
- Gomel-Raton (<http://gomelraton.com/en/>),
- Minsk (<https://www.fezminsk.by/en/>),
- Vitebsk (<http://fez-vitebsk.by/en/>),
- Mogilev (<http://fezmogilev.by/page-679-en.html>) και
- Grodnoinvest (<https://grodnoinvest.by/en/>).

Οι εταιρείες που εγκαθίστανται εντός των EOZ απολαμβάνουν μία σειρά από κίνητρα, όπως :

- μηδενικό φορολογικό συντελεστή κερδών για πέντε έτη και στη συνέχεια μειωμένο φορολογικό συντελεστή 50%
- έκπτωση 50% επί του ΦΠΑ, για προϊόντα που εντάσσονται στον κατάλογο «προϊόντων υποκατάστασης εισαγωγών» εφόσον αυτά πωλούνται εντός Λευκορωσίας
- απαλλαγή από φόρο ακινήτων

Η Λευκορωσία προετοιμάζει μία Ειδική Οικονομική Ζώνη, το λεγόμενο «Βιομηχανικό Πάρκο Λευκορωσίας - Κίνας Great Stone» (βλ. <https://industrialpark.by/en/home.html>), το οποίο θα προσφέρει υπηρεσίες βιομηχανικές, logistics, χώρους κατοικιών, γραφείων, έρευνας και ανάπτυξης και θα προσφέρει ως κίνητρα εγκατάστασης σε αυτήν φορολογικές και τελωνειακές διευκολύνσεις.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το 2018 εισέρευσαν στη Λευκορωσία συνολικά 10,8 δις δολ. σε ξένες επενδύσεις (εξαιρουμένου του τραπεζικού τομέα), με σημαντικότερους επενδυτές τη Ρωσία, την Αγγλία, Κύπρο, Πολωνία, Ουκρανία, Γερμανία και Κίνα.

Στην ιστοσελίδα https://investinbelarus.by/upload/NAIP_Teasers_BIF_Projects.pdf υπάρχει αναρτημένο το τρέχον επενδυτικό πρόγραμμα της χώρας.

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Το επενδυτικό θεσμικό πλαίσιο περιλαμβάνει πληθώρα κινήτρων, μεταξύ των οποίων συγκρατούνται ιδιαίτερα :

- **China –Belarus Industrial Park “Great Stone”** (<https://industrialpark.by/en/home.html>). Πρόκειται για οικονομική ζώνη πλησίον του Μινσκ με ειδικό επενδυτικό καθεστώς που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει απαλλαγή από φορολογία κερδών για 10 έτη, χρονική απαλλαγή από φορολογία ακίνητης περιουσίας, πλήρη επιστροφή του ΦΠΑ, κλπ). Οι εταιρείες που θα εγκατασταθούν στο πάρκο οφείλουν να έχουν ερευνητική δραστηριότητα και το ύψος των επένδυσης να ξεπερνά το 500.000 δολ. ή να δραστηριοποιούνται στους τομείς ηλεκτρονικής, φαρμάκων, χημικών προϊόντων, βιοτεχνολογίας, ανάπτυξης νέων υλικών με συνολικό ύψος επένδυσης άνω των 5.000.000 δολ.
- **Εγκατάσταση εντός των Ειδικών Οικονομικών Ζωνών** : απαλλαγή από φόρο κερδών για μία 5ετία και στη συνέχεια εφαρμογή μειωμένου συντελεστή, απαλλαγή από φόρων ακίνητης περιουσίας, απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες, απαλλαγή από ΦΠΑ κλπ. Το ποσό της επένδυσης πρέπει να είναι τουλάχιστον 1.000.000 ευρώ
- **Πάρκο Υψηλής Τεχνολογίας (ΠΥΤ)**, η εγκατάσταση εντός του οποίου εξασφαλίζει κίνητρα όπως η εξαίρεση από τον καταβολή φόρου κερδών, ΦΠΑ, φόρου γης κλπ. μέχρι τις 01.01.2049. Οι εταιρείες που δύνανται να εγκατασταθούν σε αυτό πρέπει να έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητας την ανάπτυξη λογισμικού, ή επεξεργασία δεδομένων, ή επιστημονική έρευνα, ή παροχή συμβουλών στον τομέα IT και να καταβάλλουν το 1% των μικτών εσόδων τους στην διοίκηση του ΠΥΤ.
- Η **νομοθεσία περί κρυπτονομισμάτων** (Digital Decree από 21.12.2017) επιτρέπει στις εταιρείες τη δημιουργία, διακίνηση, κατοχή tokens και προβλέπει φορολογικά κίνητρα για συναλλαγές σε tokens.
- Η **εγκατάσταση σε συγκεκριμένες μικρές πόλεις και αγροτικές περιοχές**, με σκοπό τη διατήρηση του πληθυσμού και τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης προβλέπει την παροχή φορολογικών και άλλων κινήτρων.

- Η **σύναψη επενδυτικών συμβολαίων** μεταξύ του δυνητικού επενδυτή και της Κυβέρνησης της Λευκορωσίας, προβλέπει την παροχή κινήτρων (γρήγορη ολοκλήρωση των διαδικασιών εγκατάστασης, άμεση παροχή γης, εξαιρέση από φορολογία γης και ΦΠΑ κλπ). Αφορά συνήθως μεγάλες επενδύσεις με παραγωγική εγκατάσταση στη χώρα.
- Η σύναψη συμβολαίων *concession* μεταξύ του επενδυτή και της Κυβέρνησης της Λευκορωσίας, με σκοπό την ανάπτυξη επένδυσης σε τομείς όπου το περιουσιακό δικαίωμα ανήκει αποκλειστικά στο κράτος (πχ. ύδατα, δάση, οδοί κλπ)

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Η Λευκορωσία συνεργάζεται με την Παγκόσμια Τράπεζα στα πλαίσια του προγράμματος “Support for Privatization” με σκοπό τη δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου υλοποίησης ιδιωτικοποιήσεων.

Το 2018 υπεγράφη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Εθνικού Κέντρου Επενδύσεων και Ιδιωτικοποιήσεων και τη KPMG, η οποία ανέλαβε ρόλο τεχνικού συμβούλου σε θέματα ιδιωτικοποιήσεων.

Η χώρα έχει αποφύγει μέχρι στιγμής να προβεί σε μεγάλης κλίμακα ιδιωτικοποιήσεις προτιμώντας τη διατήρηση μεγάλων κρατικών επιχειρήσεων, οι οποίες της δίνουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσει καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας αξιολογείται ως «σταθερή» (B) και από τους τρεις διεθνείς οίκους (Moody's, Fitch, S&P), επιτρέποντας της να δανειστεί με σχετικά χαμηλό κόστος από τις διεθνείς αγορές.

Ο κινεζικός οίκος Chengxin Credit Rating Co το Σεπτέμβριο 2018 εκτίμησε την πιστοληπτική της ικανότητα στο επίπεδο AA+ με σταθερές προοπτικές, παρέχοντας της τη δυνατότητα να εκδώσει ομολογιακά δάνεια στην αγορά της Κίνας.

Βασικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν την αξιολόγηση των οίκων αξιολόγησης προς το χειρότερο είναι η επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης και των διαρθρωτικών μεταβολών καθώς επίσης και η αύξηση του χρέους της χώρας.

Σύμφωνα με τη Coface μεταξύ των πλεονεκτημάτων της χώρας συγκαταλέγονται η γεωστρατηγική της θέση (μεταξύ ΕΕ και Ρωσίας), η συμμετοχή της στις δομές της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης, οι καλές οδικές υποδομές, το σχετικά καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, ο ευμεγέθης βιομηχανικός της κλάδος.

Μεταξύ των μειονεκτημάτων της περιλαμβάνονται η υψηλή οικονομική, ενεργειακή και χρηματοδοτική εξάρτηση από τη Ρωσία, ο μεγάλος ρόλος του κράτους στην οικονομία, η δυσκολία προώθησης μεταρρυθμίσεων, η διαφθορά, η χαμηλή ποιότητα διακυβέρνησης κλπ.

Τονίζεται ότι η Λευκορωσία και Ρωσία βρίσκονται σε διαδικασία περαιτέρω εμβάθυνσης των σχέσεων τους η οποία θα αρχίσει να υλοποιείται από το 2022.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Το σύστημα δημοσίων προμηθειών διέπεται από το Νόμο 419-3 «Περί Δημοσίων Προμηθειών» από 13.07.2012. Στον νόμο γίνεται αναφορά στις διαδικασίες που ακολουθούνται :

- ανοιχτή διαδικασία,
- περιορισμένη διαδικασία,
- ηλεκτρονική δημοπρασία,
- ανταγωνιστική διαδικασία (με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή) και
- διαπραγματευτική διαδικασία με ένα προμηθευτή (ως κατ'έξαιρσην ακολουθούμενη διαδικασία)

Σημαντικές χρήσιμες ιστοσελίδες σχετικά είναι :

<http://www.icetrade.by/>

<http://goszakupki.by/>

<http://butb.by/procurement-property-sales/public-procurement/>

Η Λευκορωσία συνεργάζεται με την World Bank για την δημιουργία ενός ηλεκτρονικού συστήματος για τη διαχείριση του συστήματος δημοσίων προμηθειών, με σκοπό την επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας και περισσότερου ανταγωνισμού (αφού μέχρι πρόσφατα οι προμήθειες από μία πηγή αντιστοιχούσαν στο 60% του συνόλου των προμηθειών).

Από το Μάρτιο του 2019 το National Marketing Center του Υπ. Εξωτερικών της Λευκορωσίας, παρέχει υπηρεσίες προς τους ενδιαφερόμενους για θέματα προμηθειών.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδας – Λευκορωσίας

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 2018, η αξία των ελληνικών εξαγωγών στη Λευκορωσία ανήλθε στα 9,9 εκ. ευρώ (μειωμένη κατά 4,4% έναντι του 2017), ενώ η αξία των εισαγωγών από τη Λευκορωσία διαμορφώθηκε στα 7,7 εκ. ευρώ (αυξημένη κατά 238%). Το ισοζύγιο παραμένει πλεονασματικό για την Ελλάδα αλλά εμφανίζει μείωση 72% έναντι του 2017.

Διαχρονική εξέλιξη διμερούς εξαγωγικού εμπορίου σε ευρώ, 2016 - 2018

	2016	2017	2018	2018/2017
Εξαγωγές Ελλάδας	9.176.196	10.443.989	9.984.356	-4,40%
Εισαγωγές Ελλάδας	697.543	2.275.337	7.707.394	238,74%
Όγκος Εμπορίου	9.873.739	12.719.326	17.691.750	39,09%
Εμπορικό Ισοζύγιο	8.478.653	8.168.652	2.276.962	-72,13%

Πηγή : Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας

Η μεγάλη αύξηση των εισαγωγών από τη Λευκορωσία το 2018, οφείλεται σε δύο κατηγορίες προϊόντων : λιπάσματα (αύξηση των εισαγωγών κατά 250% έναντι του 2017 με πενταπλασιασμό της εισαγόμενης αξίας) και λάδια πετρελαίου (ο κωδικός ήταν μηδενικός το 2017). Τα εν λόγω δύο προϊόντα αντιστοιχούσαν στο 86,10% του συνόλου των εισαγωγών.

Οι σημαντικότερες ελληνικές εξαγωγές προς Λευκορωσία το 2018 αφορούσαν φύλλα και ταινίες αργιλίου (30,9% επί συνόλου εξαγωγών) φρέσκα φρούτα (18,55%), ακατέργαστα καπνά (16,53%), λάδια πετρελαίου (5,73%), ενδύματα από γούνα (4,05%), μηχανές ανύψωσης (3,58%), σωλήνες από χαλκό (3,54%).

Τα σημαντικότερα προϊόντα που εισήχθησαν από Λευκορωσία το 2018 αφορούσαν λιπάσματα (69,23% επί συνόλου εισαγωγών), λάδια πετρελαίου (16,87%), προσθετικά λαδιών (2,7%), ξυλεία κόντρα πλακέ (1,87% και χαρτί (1,73%).

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το περιθώριο ανάπτυξης εμπορικών σχέσεων μπορεί να περιλάβει πολλούς εξαγωγίμους ελληνικούς κλάδους. Ευκαιρίες επιχειρηματικής συνεργασίας υφίστανται στους τομείς της γεωργίας, τροφίμων, ενδυμάτων από γούνα, καπνικών προϊόντων, κατασκευών, δομικών υλικών, τουρισμού, ενέργειας.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία
Δ/νση: 4, Leontievsky pereulok, Moscow 125009
Τηλ.: +7(495) 539 2941,
E-mail: gremb.mow@mfa.gr
Website: <http://www.mfa.gr/russia>

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μόσχα
Δ/νση: 4, Leontievsky pereulok, Moscow 125009
Τηλ.: +7 (495) 539 2970,
E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr
Website: www.agora.mfa.gr

Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Μόσχα
Δ/νση: 14, Spiridonovka str., Moscow 123001
Τηλ: +7 (495) 539 3840,
E-mail: grgencon.mow@mfa.gr
Website: <http://www.mfa.gr/russia>

Επίτιμος Πρόξενος της Ελλάδας στο Μίνσκ

Τηλέφωνο: +375 17 207 1404,
κ. Pavel Τοπουζίδης
E-mail: greece.minsk@gmail.com

Λευκορωσικές Αρχές

Επίσημη Ιστοσελίδα Προέδρου Λευκορωσίας
<http://president.gov.by/en/>

Κυβέρνηση Λευκορωσίας
<http://www.government.by/en/>

Βουλή των Αντιπροσώπων (Κάτω Βουλή)
<http://www.house.gov.by/en/>

Συμβούλιο Λευκορωσίας (Ανω Βουλή)
<http://sovrep.gov.by/ru/>

Υπουργείο Εξωτερικών
<http://mfa.gov.by/en/>

Υπουργείο Φόρων
<http://nalog.gov.by/ru/>

Υπουργείο Οικονομίας
<http://www.economy.gov.by/en/>

Υπουργείο Αντιμονοπωλιακού Ελέγχου και Εμπορίου

<https://mart.gov.by/en/sites/mart/home.html>

Υπουργείο Γεωργίας και Διατροφής

<http://www.mshp.gov.by/en/>

Υπουργείο Επικοινωνίας και Πληροφορικής

<https://www.mpt.gov.by/>

Υπουργείο Αθλητισμού και Τουρισμού

<http://www.mst.by/en/>

Άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες

Κρατική Επιτροπή Στατιστικής

<http://www.belstat.gov.by/en/>

Κρατική Τελωνειακή Επιτροπή

<http://www.customs.gov.by/en/>

Κρατική Επιτροπή Standardisation

<https://gosstandart.gov.by/en/>

Κρατική Επιτροπή Επιστήμης και Τεχνολογίας

<http://www.gknt.gov.by/en/>

Εθνικό Κέντρο Επενδύσεων και Ιδιωτικοποιήσεων

<https://investinbelarus.by/en/>

Εθνικό Κέντρο Προστασίας Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

<http://belgospatent.by/eng/>

Εθνικού Κέντρου Υγιεινής και Επιδημιολογίας

www.rchepb.by

Εθνικό Κέντρο Marketing και Παρατηρητήριο Τιμών

<https://ncmps.by/en/>

Trade Belarus

<https://export.by/en>

Ιστότοπος παροχής πληροφοριών για επιχειρήσεις

<https://www.belarus.by/en/>

Βάση δεδομένων νομικών κειμένων

<http://www.law.by/>

Χρηματιστήριο Αξιών

<https://www.bcse.by/en>

Ιστότοποι Δημοσίων Προμηθειών

<http://www.icetrade.by/>

<http://goszakupki.by/>

<http://butb.by/procurement-property-sales/public-procurement/>

Τεχνολογικό Πάρκο
<http://www.park.by/?lng=en>

Περιφερειακές Διοικήσεις

Διοικητική Περιφέρεια Μινσκ
<http://www.minsk-region.gov.by/en/>

Διοικητική Περιφέρεια Vitebsk
<http://vitebsk-region.gov.by/en/>

Διοικητική Περιφέρεια Gomel
<http://www.gomel-region.by/en/>

Διοικητική Περιφέρεια Grodno
<http://grodno.gov.by/en/>

Διοικητική Περιφέρεια Mogilev
<http://mogilev-region.gov.by/>

Δήμος Minsk
<https://minsk.gov.by/en/>

Επενδύσεις στο Minsk
<http://investatlas.minsk.gov.by/ru/>

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια (ΕΒΕ)

ΕΒΕ Λευκορωσίας
<https://www.cci.by/en>

Μεγάλες κρατικές εταιρείες

Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων Λευκορωσίας
<http://www.butb.by/main>

Κρατική εταιρεία διαχείρισης δασικών πόρων
<http://www.bellesbumprom.by/en/>

Belaz Holding (βαριά οχήματα)
<http://www.belaz.by/en/about/>

Belaruskali (λιπάσματα)
<https://kali.by/company/>

MAZ (οχήματα)
<http://maz.by/en/>

MTZ (τρακτέρ)
<http://www.belarus-tractor.com/de/>

BMZ (μεταλλουργία)

<https://eng.belsteel.com/>

Belshina (ελαστικά οχημάτων)

<http://www.belshina.eu/de/>

Naftan (πετροχημικά)

http://www.naftan.by/en/default_en.aspx

MZKT (μηχανικός εξοπλισμός οχημάτων)

<https://www.mzkt.by/en/>

Belkommunmash (λεωφορεία)

<https://bkm.by/>

Atlant (οικιακές συσκευές)

<https://atlant.by/>

Gefest (οικιακές συσκευές)

<https://www.gefest.by>

Milavitsa (εσώρουχα)

<https://www.milavitsa.com/about/>

Santa Bremor (τρόφιμα επεξεργασμένα)

<http://www.en.santa-bremor.com>

Kommunarka (σοκολάτα και γλυκίσματα)

<http://www.kommunarka.by/>

Savushkin (γαλακτοκομικά, χυμοί)

<http://savushkin.by/>

Babushkina (γαλακτοκομικά)

<http://babushkina.by/en/#>

Κλαδικοί σύνδεσμοι

Association of communications and Marketing Agencies of Belarus

<http://association.by/en>

Belarussian Scientific Industrial Association – Republican Public Union

www.bnpa.info

Αντιπροσωπεία ΕΕ - Διεθνείς Οργανισμοί

Αντιπροσωπεία ΕΕ

https://eeas.europa.eu/delegations/belarus_en

United Nations Development Programme

<http://www.by.undp.org/>

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (EBRD)

<https://www.ebrd.com/belarus.html>

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

<https://www.worldbank.org/en/country/belarus>

Πηγές Πληροφόρησης

- <https://eng.belta.by/>
- <http://www.bpc.by/>
- <https://www.tvr.by/eng/>

Τράπεζες

Κεντρική Τράπεζα Λευκορωσίας

<http://www.nbrb.by/engl/>

Belarus Bank

<https://belarusbank.by/en>

Belagroprom Bank

<https://www.belapb.by/eng/>

Priorbank

<https://www.priorbank.by/>

Ενωση Τραπεζών Λευκορωσίας

<http://abbanks.by/>

Διοργάνωση Εκθέσεων

Εθνικός Εκθεσιακός Φορέας

<http://www.minskexpo.com/english/>

Belinterexpo

<https://www.belinterexpo.by/en/>

T&C

<http://www.tc.by/english/company-profile/>

Ξενοδοχεία

President Hotel

<https://www.president-hotel.by/en>

HOTEL Europe

<https://www.hoteleurope.by/>

Crown Plaza Minsk

<http://www.cpminsk.com/en/>

Peking Hotel Minsk

<http://beijinghotelminsk.com/>

Αεροπορικές εταιρείες και αεροδρόμια

Belavia

<https://en.belavia.by/>

Αεροδρόμιο Minsk

<https://airport.by/en>

Η. ΠΗΓΕΣ

-www.belarus.by/en/business

-www.CHSH.com

-<https://kreston.com/wp-content/uploads/2016/10/Belarus.pdf>

-www.gtai.de

-Word Bank Report : Doing Business 2020